

ד"ר מחרוק
על ידי ב"כ עוה"ד עידו בלום
רח' שפע טל 1, תל אביב
טלפון: 03-7444070; פקס: 03-7444170

העותר

נ ג ד

המפקד הצבאי לאיזור הגדה המערבית
על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466590; פקס: 02-6467011

תמשיב

תצהיר תשובה

אני החתום מטה, אייל זאכי, המכהן בתפקיד רעיין אגיים במנהל האזרחי, מתכבד בזאת להצהיר כדלקמן

1. עניינה של העתירה שבכותרת בבקשת העותר כי יותר לו לצאת לחו"ל כדי שיוכל לחתייב לקורס מרוכז תחופי לו, לטענתו, לצורך תוכנית לימודים לתואר שני, שאמורה להילמד כתוכנית לימודים מרחוק (במאמר מוסגר, העותר לא צירף לעתירתו מסמכים המעידים על כך שעמד בתנאים הנדרשים לצורך הלימודים כתוכנית הלימודים האמורה, ובכלל זאת, כי עמד בבחינה לידיעת השפה האנגלית וכי שילם את התשלום הדרוש כמקדמה)
2. ביום 28.1.16 התקיים הדיון בעתירה שבכותרת בפני כבוד השופטים נ' הנדל, מ' מזון ועי ברון. בתום הדיון, הורה בית המשפט הנכבד כדלקמן:

"לאחר ששמענו את הצדדים, וכן את הגורם הכיטחוני כמעמד צד אחד בהסכמת בא כוח המשיב, ועיינו בחומר החסי – אנו מוציאים צו על תנאי כמבוקש"

3. תצהיר זה מוגש בתגובה לתחלטה זו. להלן תפורט העמדה, כי יש להורות על דחייתה של העתירה, בהעדר עילה להתערבותו של בית המשפט הנכבד בהחלטתו למוע את יציאתו של העותר לחו"ל לצורך לימודיו. החלטה זו מבוססת על על מידע מודיעיני, המצוי בידי גורמי הביטחון, ממנו עולה כי העותר הינו פעיל חמאס וכותלה בולט באוניברסיטת אבו-דיס המעורב בפעילות במסגרת הארגון לאורד שנים, כולל באופן עדכני, ואשר קיים חשש כי יציאתו לחו"ל תנוצל להידום פעילות חמאס וכותלה ותהווה סכנה לבטחון האזור.

עיקרי העובדות הצריכות לעניין

4. מלשכת היועץ המשפטי לאזור נמסר כי העותר הוא יליד 1988, תושב סמוע שנפת חברון, רווק וללא ילדים.
5. לפי הנמסר מלשכת היועץ המשפטי לאזור, העותר יצא לחו"ל פעם אחת, מיום 16.8.07 ועד ליום 22.8.07. לאחר מכן, יציאתו לחו"ל דרך מעבר הגבול "גשר אלנבי" נדחתה חמש פעמים בין השנים 2007 – 2015, נוכח מניעה ביטחונית. הפעם האחרונה בה ביקש העותר לצאת לחו"ל הייתה ביום 2.4.15.

6. נציון, כי עתירה קודמת שהגיש העותר לבית המשפט הנכבד בעניין מניעת יציאתו לחו"ל נמחקה ביום 27.12.15 (בג"ץ 8477/15). לאחר שהעותר בחר שלא לעמוד על עתירתו (טרם קיום דיון בפני בית המשפט הנכבד) על רקע התנגדות גורמי הביטחון.

צילום תגובת המדינה בבג"ץ 8477/15 מצורף ומסומן מ/ש/1.
צילום בקשה מוסכמת למחיקת העתירה מצורף ומסומן מ/ש/2.

7. לפי שנמסר מיועמ"ש איו"ש, השגת העותר על מניעת יציאתו לחו"ל התקבלה בתאריך 6.10.15 במת"ק חברון, והועברה בו ביום לאבחון גורמי הביטחון. ביום 30.11.15 נדחתה ההשגה בהתבסס על עמדתם השלילית של גורמי הביטחון, אליה נלוותה הפרפראזה הבאה: "הנך פעיל חמוס וכתלה, המעורב עדכנית בפעילות אסורה. ישנו חשד כי יציאתך לחוץ תנוצל לקידום פעילות" תשובה בעניין נמסרה לנוקד באמצעות קצין פניות הציבור במנהל האזרחי ביום 2.12.15. יצוין, כי ביום 21.1.16 הועברה בקשתו של העותר לשקול את עניינו מחדש לגורמי הביטחון. עד למועד הגשת העתירה לא התקבלה תשובתם.

עמדת המדינה

8. המדינה תטען, כי דין העתירה להידחות, שכן אין מקום להתערבות בית המשפט הנכבד בהחלטה למנוע את יציאת העותר לחו"ל. כפי שיפורט להלן.

9. הכניסה לשטחים המוחזקים על ידי צבא ההגנה לישראל, והיציאה משטחים אלה, מוסדרת כיום בצו בדבר הוראות בטחון (נוסח משולב) (יהודה ושומרון) (מס' 1651), התשי"ע-2009 (להלן: הצו). סעיף 318 לצו זה קובע, כדלקמן:

"318. (א) מפקד צבאי רשאי להכריז על כל שטח או מקום שהם סגורים (להלן בסעיף זה – "שטח סגור")."

(ב) נסגר שטח או מקום כאמור בסעיף קטן (א), רשאי מפקד צבאי לקבוע כי תחול עליו אחת מההוראות אלו:

(1) לא יכנס אדם לשטח הסגור;

(2) לא יצא אדם מהשטח הסגור;

(3) לא יכנס אדם לשטח הסגור ולא ישהה בו;

(4) לא יכנס אדם לשטח הסגור ולא יצא ממנו.

(ג) מפקד צבאי רשאי בהיתר אישי או בהיתר כללי לפטור אדם מהוראות ההכרזה בדבר סגירת שטח או מקום כאמור בסעיף זה.

(ד) הפר אדם הוראות הכרזה בדבר סגירת שטח או מקום, לפיה נאסרה הכניסה לשטח סגור או השהייה בו, או תנאי היתר שניתנו על פי סעיף זה, יהיו כל חייל, שוטר או רשות מוסמכת שנתמנחה לכך רשאים להוציאו אל מחוץ לשטח הסגור. סעיף קטן זה לא יחול על תושב קבוע בשטח הסגור.

(ה) הפר אדם הוראות הכרזה בדבר סגירת שטח או מקום, לפיה נאסרה היציאה מהשטח הסגור, או תנאי היתר על פי סעיף זה – יהיו כל חייל או שוטר רשאים לעצרו ולהוליכו לשטח הסגור.

(ו) הפר אדם הוראות הכרזה בדבר סגירת שטח או מקום או תנאי היתר שנתנו על פי סעיף זה, או הפריע אדם לחייל לשוטרו או לרשות מוסמכת שנתמנחה לכך למלא תפקידיהם על פי סעיף זה או מכוחו – ייאשם בעבירה על צו זה. " [ההדגשות הוספו]

10. עם כניסת צה"ל לאזור, הוכרז שטח אזור יהודה והשומרון כולו כ"שטח סגור", אשר הכניסה אליו והיציאה ממנו טעונות היתר מאת מפקד כוחות צה"ל באזור. הכרזה זו נעשתה בצו בדבר שטחים סגורים (אזור הגדה המערבית) (מסי 34), התשכ"ז-1967, שעודנו עומד בתוקפו
11. קביעת האזור כשטח סגור, יסודה, בין היתר, בשיקולי ביטחון - היינו, חשש לסיכון בטחוני העלול להיגרם כתוצאה מכניסה חופשית לאזור ויציאה חופשית ממנו. מתן אפשרות לכניסה וליציאה באופן חופשי עלול להיות מנוצל לקיום קשרים עם ארגוני טרור למטרות שונות (גיוס, העברת מידע, פקודות, משימות וכיוצא באלה).
12. במסגרת הפעלת שיקול דעתו של המפקד הצבאי, בכל הנוגע לאישור בקשות ליציאה מהאזור, מצווה הוא לשקול את מידת הסיכון הביטחוני הכרוך בהיענות לבקשה. כמו כן, המפקד הצבאי מצווה לשקול, זה כנגד זה, את אינטרס-העל של השמירה על בטחון האזור אל מול רצונו של תושב האזור לצאת ממנו.
13. במהלך השנים דן בית משפט נכבד זה בעתירות רבות שעניינן בסמכות המפקד הצבאי למנוע יציאה מהאזור. בית המשפט הנכבד אישר, פעם אחר פעם, את תוקפה המשפטי של תחיקת הביטחון, וכן את השיקולים הביטחוניים ששוקל המפקד הצבאי בחלטותיו האם לאשר בקשות לצאת אל מחוץ לאזור או לדחותן (ראו, למשל, בג"ץ 1520/09 ג'ברין נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, תק-על 1/2009 (1) 3398 (2009); בג"ץ 9293/01 גריקה נ' שר הביטחון, פ"ד נו(2) 509 (2002))
14. בהתאם לתחיקת הביטחון, להלכה הפסוקה ולכללי המשפט הבינלאומי, בהיות אזור יהודה והשומרון נתון תחת ממשל צבאי, ונוכח הכרזתו כשטח סגור על פי תחיקת הביטחון, אין זכות אוטומטית לחופש תנועה מהאזור אל מחוצה לו. יציאה משטח הממשל הצבאי מסורה לשיקול דעת המפקד הצבאי או מי שהוא הסמיך לכך. בחלטותיו, כאמור, ראשי - ואף מחוייב - מפקד האזור להתחשב בסיכונים הביטחוניים הכרוכים בהיענות לבקשה לצאת מהאזור לחו"ל.
15. זאת ועוד; שיקולי ביטחון תופסים מקום נכבד בכל ההסכמים המדיניים שנחתמו עם הרשות הפלסטינית ושזורים כחוט השני בנוסחי ההסכמים האמורים. ההסכמים כולם כפופים לעקרון לפיו יש למדינת ישראל אחריות ביטחונית כוללת למעטפת האזור ולמעברים, ואחריות זו כוללת אחריות להגנה על שטח המדינה והאזור מפני איומי חוץ, אחריות לביטחונם של תושבי מדינת ישראל, וכן אחריות לביטחון האזור שנתר נתון בתפיסה לוחמתית.
16. הנה כי כן, על פי הסכם הביניים הישראלי-פלסטיני בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה מיום 28.9.1995, וגם על-פי הוראות הדין התקף באזור, נותרה בידי מפקד כוחות צה"ל באזור הסמכות למנוע יציאת תושבים מחוץ לאזור מטעמי ביטחון.

מו הכלל אל הפרט

17. במישור הקונקרטי, עמדת המדינה היא כי לאור המידע המודיעיני החסוי המצוי בידי גורמי הביטחון אין להיענות לבקשת העותר ואין להתיר את יציאתו לחו"ל לעת הזו. כאמור, ממידע מודיעיני, המצוי בידי גורמי הביטחון, עולה כי העותר הינו פעיל תמאס וכותלה בולט באוניברסיטת אבו-דיס המעורב בפעילות

במסגרת הארגון לאורך שנים, כולל באופן עדכני, ואשר קיים חשש כי יציאתו לחו"ל תנוצל לקידום פעילות חמאס וכותלה ותהווה סכנה לבטחון האזור.

ככל שימצא זאת בית המשפט הנכבד לנכון - וככל שהעותר יסכים לכך - המדינה מסכימה להציג בפניו את המידע בעניינו של העותר, במעמד צד אחד בלבד ובדלתיים סגורות.

18. יודגש, כי עניינו של העותר שב ונכתן לאחר החלטת בית המשפט הנכבד על מותן צו על-תנאי, ובכלל זאת, ניתנה הדעת למשך התקופה בה מנוע העותר מלצאת מתחומי האזור, ולשיקולים העומדים ביסוד בקשתו של העותר. עם זאת, בסופו של היום, ועל רקע איוון שנערך בין השיקולים השונים, הוחלט להותיר את החחלטה שהתקבלה בעניינו של העותר על כנה, ולא להתיר לו לצאת לחו"ל. באיוון שנערך בין השיקולים השונים הצריכים לעניין נמצא כי ידו של השיקול הבטחוני על העליונה, ובפרט, בשים לב לקיומו של מידע מודיעיני עדכני בעניינו של העותר המלמד בבירור על החשש מכך שיציאתו של העותר לחו"ל תנוצל לקידום פעילות חמאס שתסכן את ביטחון האזור. מענד לנדרש, ראוי להעיר כי העותר טוען שמניעת יציאתו לחו"ל תפגע "באופן משמעותי בחופש העיסוק שלו ובזכותו לפרנסה בכבוד" אולם אינו מבהיר על מה מבוססת טענה לפגיעה "באופן משמעותי", בהינתן שהעותר - על פי טענתו - הינו רופא שיניים, שאין מניעה על עיסוקו בתחום הכשרתו

19. לנוכח האמור לעיל, המדינה תטען כי דין העתירה להידחות.

20. הריני מצהיר כי העובדות המפורטות לעיל נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונת.

היום,

5168618/ק
אייל זאבי, סא"ל
רע"ן אג"ם מחא"ן איו"ש

אישור

אני הח"מ, _____, מאשר בזה, כי ביום 31.1.16 הופיע בפני _____ המוכר לי אישית/שזיהיתיו לפי מספר ת.ו. _____ ולאחר שהוזהרתיו כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

בוסטוס מגיד, עו"ד
(חתימה) מ.ר. 1995
בוסטוס מגיד, עו"ד
מ.ר. 1995